

חן הא"ם - אור מלכה הודיה לעיני מלכה הודיה. נלביע בח"ן שנים. אור מרים הענדא לעיני מרים הענדא, נלביע בח"ן שנים

פורים ומגילת אסתר

"מגילת אסתר" - פרד"ס לפורים

יאמי הפורים - י"ג-ט"ו אדר

(בפורים האשנאש בירושלים בשנה ז' תשפ"ה עם ט"ז אדר)

על הניסים - מקרא מגילה - קריאת התורה

- מתנות לאביונים - משלוח מנות - אשתה ושמה

בירושלים יפורים האשנאש היולוקה כף בליל ויום שישי יד אדר קריאת מגילה ומתנות לאביונים - בשבת קודש ט"ו אדר על הניסים וקריאת ויבא עמלק - ביום ראשון ט"ז אדר משלוח מנות וסעודת פורים אשתה ושמה
שמהתי בשם רב שיוק ראשון הוא השלמה לשבת. אבירור אצל כמה רבנים ז' לא השלמה אלא חיוב לבני אוקפים ביום ט"ו. (ופרז הנמצא בירושלים לא חייב הנה וטוב שילבש בגדי שבת וינעך אשתה ושמה)
בירושלים ועוד ערים נוספות ביום שישי מתנות לאביונים כי עינינו נשואות לקריאת מגילה

לא לקרוא בזמני התפילה וקריאת התורה והמגילה * טעון גניזה

מאמרי תורה ועבודה - מעשיות - זוסידות - פנינים
(א גישבעקע ווארט)

מאת: הרב בייכאל לסרי. הרב אלימלך בידרמן. הרב ברוך רוזנבלום. הרב יוסף נזוב שטרוב. הרב שלמה לוינשטיין. הרב יצחק פנגר. ועוד.

מגילה נקראת ב-י"א, י"ב, י"ג, י"ד, ט"ו, התאריכים ביחד הם 65 כמנין שם אדנו"ת. וכן ידוע בגמרא שבת פח עמוד א, הדור

קבלה בימי אחשוורוש וזו הכנה כמו 3 ימי הגבלה למתן תורה.

רבי דוד משה מקרעטשניף זי"ע: ש"הימים באלו נזכרים ונעשים", זה ממתי שכבר אפשר ליקרוא מגילה מתאריך יא אדר .

ומאז כבר אפשר להתפלל לישועות ורפואות.

ליום י"ג: אמר ה"חידושי הרי"ם מגור זי"ע י"ג זמן קהילה לכל ולא צריך לרבוני, שעצם ההתאספות היא תורה ולא צריך

לימודים וריבויים.

ליום י"ג: ביום תענית אסתר מתפללים מזמור כ"ב בתהילים, וידוע ש-כ"ב הם רמז ל-כ"ב אותיות התורה שהיא מגינה

ומצילה בכל מקום ובכל זמן ובכל דבר ובכל מצב. וגם תהילים עוזרים בכל מקום ולכל מצב.

בבוקר" אחת מסופי התיבות היא פורים. ועוד: ה"חתם

סופר" זי"ע כותב "שכל העוסק בתורה בין מגילה של

לילה למגילה של יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא".

ועוד: "מקובל מפי צדיקים שסגולה להשכים בבוקר

יום הפורים כי הוא עת רצון מאוד וכל העולמות

שמחים ועל זה נאמר כל הפושט יד נותנים לו".

על חשיבות ליל ובוקר יום הפורים: האדמו"ר ה"בית

ישראל" מגור זי"ע אמר לאחד החסידים בליל פורים

"יש ללכת היום לישון מוקדם, מחר הוא יום גדול

וצריך להחזיק ראש ביום זה". ועוד: ההשכמה בפורים

בבוקר מוקדם היא אחת מההשכמות "וישכם אברה"ם

הרב גלינסקי זצ"ל בשם הרב ויסמנדל זצ"ל, אסתר ומרדכי בתורה בדילוג אותיות, **סכום האותיות של מגילת אסתר**, מהאות א של בראשית בדילוג מסי' האותיות הנ"ל ימצאו האותיות **ס ת ר**, יחד אסתר, וכן מהאות **מ** של מור דרור בדילוג הנ"ל ימצאו האותיות **ר ד כ י**, יחד מרדכי. [ר חיים חזקיהו קרלנשטיין]

"הדור קיבלוה [את התורה מחדש] **בימי אחשורוש"**, הימים מיי"א אדר עד י"ג אדר [כולל] הם כמו שלושת ימי הגבלה [שלפני חג השבועות], ויום י"ד לבני המוקפים הוא יום אחד שהוסיף משה מדעתו, כדעת הסובר שהתורה ניתנה ביום ז' סיון.

לזכות העוסקים בפעילויות חסד בימי הפורים: אומרים כל יום בתפילת שחרית וכן בתהלים במזמור קמ"ו "עושה משפט לעשוקים, נותן לחם לרעבים, ה' מתיר אסורים, ה' פוקח עֵינָיִם, ה' זוקף כפופים, ה' **אוהב צדיקים**", ונשאלת שאלה: האם חלילה הצדיקים כאן זה דבר לא טוב וזה חיסרון כמו העינור והשאר, אלא התשובה: ה' **אוהב את הצדיקים שעוזרים לכל אלו!!!**.

"ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה" (ג' ב'). לכאורה היה צריך לומר "לא כרע ולא השתחוה", לשון עבר ולא לשון עתיד? אלא מרדכי רמז לדורות - שאסור לכרוע ואסור להשתחוות ולהיכנע לאף 'המן' בכל דור ודור, לכן נאמר "לא יכרע ולא ישתחוה" בלשון עתיד.

"ויאמר המלך לאסתר במשתה היין מה שאלתך וינתן לך" (ה' ו'). רמז שישראל נענים לא רק בשעת תפילתם, כי אם גם בשעת שמחה של קדושה, כאשר הם מתכנסים ל"משתה היין" - לסעודת מרעים ושותים לחיים, אז אומר "המלך" הקב"ה, ל"אסתר" לכנסת ישראל, "מה שאלתכם - וינתן לכם".

"ורצוי לרב אחיו" (י' ג'). "ורצוי" רוצה היה, "לרב

אחיו" להרבות האחוה בישראל. (בית אהרן)

משלוח מנות איש לרעהו, איש = לרעהו.

יש מדרש, אמרה אסתר אלי אילי, ולמה, כי ראתה בעם ישראל מך רש, ולמה כי ירדו האותיות איליי מהמילה מיכאל ומהמילה ישראל, ולכן אמרה פעמיים אלי אילי להחזיר אותיות אלו ולעזור לעם ישראל.

נפול תיפול לפניו, ותתחנן כמו שעשתה אסתר, ולכן "והמן נופל על המיטה אשר אסתר עליה.

הדר קבלוה בימי בימי אחשורוש, ובמגילה, קימו וקיבלו - מצוות עשה, ולא יעבור - מצות לא תעשה.

למה אוכלים בפורים אוזני המן, לרמז לנו, גדולה הסרת הטבעת, ואז שמעו ישראל למנהיגים, למרדכי היהודי, ולכן מרמזים לשמוע לפני שיגיע המן אחר, ולמה הם משולשים, לרמז כל ה3 של עם ישראל, כהן לוי ישראל, ערב בוקר צהרים, פסח שבועות סוכות, וכדו'.

האדמו"ר **מפיסצ'אנה** זצ"ל הסביר את הדימוי ליום כיפור ואמר: "כמו שביום הכיפורים חייבים לצום בגזירת מלכו של עולם, בין אם רוצים ובין אם לא, כך בפורים חייבים לשמוח בכל מצב, אפילו אם נמצא האדם בצרה ח"ו, מפני שהוא יום שמחה והשפע יורד לכל אדם.

בפורים בתפילה אפשר לפעול, וגם בסעודת המשתה, שכתוב "ויאמר המלך לאסתר במשתה היין מה שאלתך וינתן לך", וידוע שהמלך ללא אחשורוש הוא מלכו של עולם ב"ה וב"ש, וללמדנו שתמיד התפילה מועילה, שכתוב "דברים העומדים ברומו של עולם" ומה יש בגשמיות ברומו של עולם, מטוסים וכדו'

העוזרים להגיע יותר מהר, וכך גם ברוחניות ע"י תפילה.

יום זה הוא כה גדול ועצום עד אשר התבטא האדמו"ר **מסלוניס** זצ"ל ואמר: **"יום פורים הוא יום אחד בשנה שמאיר בו גילוי כזה שאפשר לבטל אפילו את אשר כבר נכתב ונחתם בטבעת המלך"**!. כלומר, שבכח השמחה ששמח האדם ביום הפורים, ושם הוא את כל מצבו בצד ושמח - זוכה הוא לבטל כל דבר שנגזר בשמים!.

בפורים קוראים על **"מחיית עמלק"**, **"ויבא עמלק"**, עמלק הוא האויב הגדול ביותר של עם ישראל בכל הדורות, ולכן נאמר בפסוק **"ויבא עמלק, ויבא אותיות אויב, עמלק בגימטריא מר"**.

כה גדולה התפילה מתוך שמחה ביום גדול וקדוש זה, על כן כותב האדמו"ר **מגור** זצ"ל ואומר: **"פורים הוא זמן רצון לכל, שעת רעוא דרעווין,**

וכל אחד יכול לפעול אצל ה' יתברך שימלא כל משאלות ליבו לטובה, זהו יום אדיר בשנה, יותר מיום הכיפורים הטהור והקדוש!.

בפורים קוראים על **"מחיית עמלק"**, כתוב בפרשה: **"ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד"**, אחד = **13**, כמספר אותיות שמות האבות **"אברהם יצחק יעקב"**, וכן מספר אותיות שמות האימהות **"שרה רבקה רחל לאה"**, כלומר זכויות האבות והאימהות עמדו להם מזה אחד דהיינו האבות ומזה אחד דהיינו האימהות.

רבי **מרדכי מנדבורנה** זצ"ל: בפרט ישקיע בתפילת המנחה, השקולה כתפילת הנעילה ביום הכיפורים.

בפורים קוראים על **"מחיית עמלק"**, אמר רבי **אלעזר מגרמיזא** ז"ע: **"מחה אַמְחָה"** בגימטריא **"זה המן"**, ולמה מכים את כל 54 אזכרות **"המן"** במגילה כי כתוב מחה אמחה ו-**"אמחה"** - במספר זה - 54.

בפורים קבלת התורה מ**"אהבה"**, **"הדור קבלוה בימי אחשוורוש"**, המגילה נקראת **"מגילת אסתר"**, אסתר מתחילה ב-א', והמילה **אהבה** מתחילה ב-א'. אכן, במורא מתחילים ב' ובאהבה מתחילים ב-א'.

אפשר לינוק מיום הכיפורים קדושה טהרה ונקיות לכל ימי השנה ובוודאי שאפשר להמשיך את שמחת יום הפורים לכל ימי השנה, (עם הפסקה מועטת בין אי אב למוצאי ט' אב ולמחרת לשוב לשיגרת השמחה) הרי באדר כתוב **"מרבנים"** בשמחה ולא בשלבים אלא בפסיעה אחת קדימה, ואילו להיפך חלילה יש שְלָבִים איך למעט, ללמדינו שלשמחה אפשר ריבוי על פי ההלכה וכדו'.

אמר אחד מגדולי ישראל: **"יש 70 טעמים למה לא לשתות יין וטעמו היחידי של היין מכריע את כולם"**.

רמז בגילוי על גאולת מצרים גם על הגאולה מהמן, **"וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנוכי"**, **"דן=54"**, 54 פעמים מוזכר **"המן"** במגילה ופעם אחת **"ממוכן"** שהוא המן, כנגד 54 פעמים שמוזכרת **"אסתר"** במגילה ופעם אחת **"הדסה"** שהיא אסתר.

54 פעמים מוזכר המן ו-4 פעמים זרש, כנגד 58 פעמים שמוזכר **"מרדכי"**, רמז ל-58 ו**"נח"** מאויביהם.

במגילה יש 167 פסוקים כנגד 167 פסוקים שיש בפרשת **"עמלק"** [ב"בשלח"] ובפרשת **"זכור"** [ב"כי-תצא"].

בכל שמות בני המן מוזכרת המילה "ואת" שהיא בגימטריא "ארור", כלומר "ארור פרשנדתא" וכו'.

"מס על הארץ ואיי הים", מס=100 שמלך על מאה מדינות ביבשה, ואיי=27 שמלך על 27 מדינות בים.

5 פעמים מוזכרת המילה "פורים" בכתוב מלא, כנגד 5 הימים מ-"א עד ט"ו, ועוד 3 פעמים פורים בלי ו', כנגד ה-3 ימים י"א-י"ב-י"ג שבהם רק קוראים את המגילה ולא שאר המצוות,

בשלושה מועדים בשנה נוהגים צדקה, פורים - מתנות לאביונים, כיפור - דמי כפרות בערב היום, פסח - קמחא דפיסחא, והסימן הוא רח"ם שהם ס"ת כיפור, פסח פורים

ואפילו בהסתרה... בזמן שנראה לא טוב בר"ת "יבוא המלך והמן היום" בודאי גם שם נמצא ה' יתברך, וכן בס"ת "כי כלתה אליו הרעה" גם שם נמצא ה' יתברך. ורמז נוסף הוא המסכות לשון מסכה להסתיר "ואנוכי אסתר אסתיר" שה"אנוכי" נמצא גם בזמן של "אסתר אסתיר".

למה שני ימי פורים רמז לשני לוחות הברית וידוע בחז"ל ש"הדור קבלוה בימי אחשורוש".

רמז להכאת המן "והיה אם בן הפות הרשע", והיה אם בן ס"ת המן וההמשך מובן "הכות הרשע".

תצוה ומגילה: ונשמע קולו בבואו אל הקודש. כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע. ונשמע פתגם המלך, כי רבה היא. חשיבות מצוות קריאת המגילה בפורים, ונשמע קולו - כוהנים בעבודתם, נעשה ונישמע - תלמוד תורה, ונשמע פיתגם המלך, כי רבה היא - מקרא מגילה, ובמגילה

נוסף "כי רבה היא", ולכן מבטלים עבודה ותורה כדי לשמוע מגילה

ביום הפורים לא אומרים "יעלה ויבוא" אבל לקיים אפשר בכל יום.

על כל מועד ומצב טוב: "עבדך אני הבינני", היהודי מבקש מה' אני עבדך והבינני - תעזור לי להבין מה אני עושה בכל מועד ושישאר אצלי רשימה מהמועד.

חיזוק באמונה: כשהולך טוב אומרים "ב"ה סיעתא דשמיא", וכשחלילה לא הולך טוב אומרים "הכל משמים"...

בדרך צחות: ילד הביא לאביו תעודה שהרוב "בלתי מספיק", אבל בזמרה היה "טוב מאוד", נתן האב לילד סטירה, שאלו הבן "בדיוק על הטוב מאוד מגיע לי סטירה", ענה לו אביו, "הכל כאן בלתי מספיק ועוד יש לך זמן לשיר"...

השם "מגילת אסתר". במילים "מגילת אסתר" מוסתר היסוד באמונה הכתוב בהלכה, "לפניו יתברך כחשיכה כאורה הכל אחד", וידוע שכל יום מערבבים 4 ניגודים ומברכים עליהם "שהכל נהיה בדברו", והם 1. הסוכר מתוק, 2. הקפה או התה מר, 3. החלב קר, 4. המים חמים, לסיכום: 4 ניגודים ועל כולם יחד מברכים "שהכל נהיה בדברו".

רמזים [ידועים] לפורים: מרדכי - מור דרור - מרא דכיא, אסתר - אסתר אסתיר, המן - המן העץ,

"על הניסים". בחנוכה כתוב "וקבעו" ובפורים לא כתוב "וקבעו", כי בחנוכה הזמן מוגבל ל-8 ימים ובפורים הזמן התפרס על 9 שנים, והיות שאין הגבלה בימים לכן לא כתוב כאן "וקבעו". ועוד: בחנוכה אומרים בלשון

עבר: רבת דנת נקמת מסרת, ובפורים אומרים לשון **הוה**: הרב הדן הנוקם המשלם הנפרע המושיע, בחנוכה נושענו בבניין בית המקדש, ולכן זה לשון **עבר**, ובפורים עדיין אין את בית המקדש ואנחנו עדיין בגלות ולכן זה לשון **הוה** עד לגאולה השלימה בב"א.

בפורים קוראים ב"עמלק בסוף" פרשת "בשלח": "והיה כאשר **ירים** משה ידו", למה ירים לשון **עתיז**, ולא "הרים" לשון **עבר**, אלא שלעולם ועד כאשר יתרומם קרנה של תורה נתגבר, ולכן לשון **עתיז**. ועוד: "כי יד על כס י-ה, ולמה לא כסא ו-הוי"ה מלא, כי אין השם שלא ואין הכסא שלם עד שימחה זרעו של עמלק, ולכן גם מאחלים ימלא ה' כל משאלותיך לטובה, כשיהיה השם הוי"ה מלא אז כל משאלותינו יהיו לטובה.

"צופה לסוף דבר בקדמתו": "מהודו ועד כוש", הדו = 14, כוש = 326, מ-14 עד 326 חסר להשלמה 311 כמס' המילה איש, וזהו "איש יהודי היה בשושן הבירה", ובסוף "אשר ישלטו היהודים", כי אחשורוש מלך מהדו ועד כוש אבל המלך האמיתי היה האיש שהוא מרדכי היהודי והצדיק והוא המושל בכל, כפי שכתוב "מי מושל בי - צדיק", "צדיק מושל ביראת אלוקים". כלומר "מהודו עוד כוש" **שעד** כוש היה חסר את **האיש** מרדכי שהיה שליח להציל את כולם.

"**אם מזרע היהודים מרדכי**" שיושבים ולומדים תורה, "**לא תוכל לו**", כי התורה מגינה ומצילה, וכך היה כשבא המן לשיבה של מרדכי ומצא אותם יושבים ולומדים ובכח התורה היתה הנפילה.

"העם ההולכים בחושך ראו אור גדול", מתי התחיל עיקר הנס - בלילה, "**בלילה הוא נדדה**", והסוף "**ליהודים היתה אורה**", ולא מפורט מתי האורה ואיזה אורה, אם

אור השמש או אור הנר, אבל כאן ללא ספק זו האורה השולטת ביום ובלילה.

אחד ההסברים למה ושתי לא רצתה לבוא למשתה, כי הזמינו אותה בשבת, והיא שמעה שיש דין "לא לאכול בגינה בשבת", והיא הבינה שאם המטרה להביא אותה למשתה זה בשביל להכשיל את היהודים אז היהודים לא יבואו בשבת כי הסעודה היתה בגינה וא"א לאכול בה בשבת ולכן לא רצתה לבוא.

למה נהרג המן ולא אחשורוש, כי המן רצה להרוג בלי פשרות ובלי וויתורים, ואילו אחשורוש אמר "לעשות כרצון איש ואיש".

בשמחת הנישואין של ה"בית ישראל" מגור זי"ע בחודש אדר, אמר שם בדחן דבר תורה [לקיים "שמחת חתן" וכן לשמח את הרבי ה"אמרי אמת" מגור זי"ע אביו של הרבי ה"בית ישראל"], "**לך כנוס את כל היהודים**", לך תקיים ותקדים את ה"כנוס" ותימנע בכך את ה"קנס". ומאוד נהנה מיכך הרבי ה"אמרי אמת".

ביום הפורים יש לנו כח הפה, כתוב "**ובבוקר אמור למלך**", ואיך **אמור** הרי צריך **לבקש**, אלא כמו שהמן הרגיש גדול ולא חשב שהוא צריך לבקש אלא רק להגיד כך להבדיל אנחנו ביום זה נמצאים במצב של "אמור למלך", והרי ידוע שהמלך ללא אחשורוש זהו "מלכו של עולם", אבל צריך לרצות בתפילה כמו שהמן רצה לתלות את מרדכי.

ה-4 מצוות המפורסמות באות מ' הם "בין אדם לחבירו", לתת ולהוציא ידי-חובה, אבל ה-2 מצוות האחרות רק כתובות בהלכה והם בעיקר בין אדם למקום, אמירת "על הניסים" להודות ל-ה', ו"קריאת התורה" להורות לציבור למחות את עמלק. **ועוד**: האת מ' בתורה נכתבת

משתי אותיות מחוברות כ' ו-ו', לרמז על שם הוי"ה = 26, שאנחנו צריכים לבקש על שמו ית' שיהיה שלם.

מגילה נקראת ב-י"א,י"ב,י"ג,י"ד,ט"ו, התאריכים ביחד הם 65 כמנין שם אדנו"ת. וכן ידוע בגמרא שבת פח עמוד א, **הדור קבלוה בימי אחשורוש** וזו הכנה כמו 3 ימי הגבלה למתן תורה.

(במוסף תורני "המודיע" ערש"ק תצוה-זכור תשפה): בשם רבי **דוד משה מקרעטשניף** זי"ע ש"הימים באלו נזכרים ונעשים", זה ממתני שכבר אפשר ליקרוא מגילה מתאריך יא אדר. ומאז כבר אפשר להתפלל לישועות ורפואות.

בספר **"לב שמחה"** מהרבי מגור זי"ע, שהקשר של שבת עם פורים, שבשניהם כתוב עשׂה, בשבת **לעשות** את השבת, ובפורים להיות **עושים** את ימי הפורים.

בפורים "כל הפושט יד נותנים לו", גם כלפי מעלה **בתפילה, פורים - כיפורים** - כיפורים כמו פורים, יום הפורים גדול במעלתו על פורים, ומה שפועלים בכיפורים עם צום - אפשר לפעול בפורים עם משתה ושמחה. וטוב לזכור: תְּפִלָּה - תְּרוּפַת פֶּלֶא לְכֹל הַעֲנִיִּינִים.

אמר רבי **יהושע מבעלז** זי"ע, **"והימים האלה נזכרים ונעשים"**, בימים האלו אנו נזכרים בתפילה אצל הקב"ה ומקווים שהתפילות יעשו פירות, אבל זה רק לפי ההכנה, ואם ההכנה ראויה אז מתקיים **"ויעש המלך כדבר ממוכן"**, המלך ללא אחשורוש הוא מלכו של עולם והוא עושה לפי ממוכן לשון **מוכן**, שצריך להיות מוכן לפני התפילה כדי שתהא שגורה בפה.

ויעש המלך כדבר ממוכן, ממוכן-המוכן, אדם שמגיע מוכן עם כלים - מרגיש טוב את ההשפעות הרוחניות

בפורים אוכלים אוזני המן: המן מרומז באכילת עץ הדעת, ומשם רמז ברור לשמור על השמיעה, כמו "הווי זהירים **בנשמע"**.

בפורים **"כל הפושט יד נותנים לו"**, וכתוב במגילה **"לעשות עושים ימי משתה ושמחה"**, והיות שחייבים להודות לכן קבעו זאת תיכף למאמץ, המאמץ הוא כל הפושט יד, ומשתה ושמחה להודות על ה"נותנים לו". **ועוד: "כל הפושט יד נותנים לו"**, ר"ת בגימ' קט"ו, וזה בתהילים מזמור שאומרים ב"הלל", ו-ס"ת בגימ' "טף", שהם בדרך כלל מקיימים את המאמר "כל הפושט יד"..., ומקווים לקיום "נותנים לו", וגם אנחנו בנים לאבינו שבשמים ומקווים דרך ההשתדלות של **"כל הפושט יד" בתפילה - לקיום ה"נותנים לו"**.

למה מוחים דווקא את עמלק, כי הסבתא "תימנע" רצתה להתגייר ולא קיבלו אותה, ולכן היא כתבה צוואה שכשעם ישראל יצאו ממצרים ללכת להילחם איתם, ולכן מובן למה **רק** עמלק הגיע להילחם בעם ישראל אחרי קריעת ים סוף וכל העמים פחדו שנאמר שם "חיל אחז יושבי פלשת, אז נבהלו אלופי אדום" וכו', ולכן מוחים דווקא את עמלק, אבל להבדיל ללמדנו שכמו שעמלק קיים צוואה כך אנחנו צריכים לקיים את התורה וההלכה.

"ובבוקר אמור למלך", והכוונה ב"עלות השחר", ולמה בבוקר כי זרש אמרה להמן "תתפוס את המלך לפני שמרדכי מתפלל שחרית, כי אם הוא מספיק להתפלל אתה לא תצליח". כמו אצל השבטים שאמר יוסף להשיג אותם לפני יציאתם ממצרים, שביקש להחזיר

אותם בעודם במצרים, כדי שלא יספיקו לומר "תפילת הדרך", ואז הוא לא יוכל לעשות להם כלום. ללמדינו "כוח התפילה".

"ומתוך צרה המציאם פדות ורוחה", עת צרה היא ליעקב, לעם ישראל, וממנה יושע, וממנה אותיות ומהמן יושע, שעצם הצרה נהפכת לישועה. מצרה לרווחה.

"ויבקש הדבר ומצא", למה לא כתוב "ויתברר", כי ביגתו ותרש ראו שהמלך מבקש מהם את השתיה בזמן לא רגיל ובקשתו היתה בניגון לא רגיל אלא בניגון שעורר חשדם של 2 עבדי המלך, ולכן הם איבדו את הרעל, אבל כאן הגיע מלאך משמים והביא את הרעל חזרה אל השתיה ואז הביאו את הכלב והישקו אותו והוא מת ולכן כתוב "וימצא", וכל זה היה כדי להראות את הנס שהנה אסתר צדקה, וזו גם הסיבה שלמרות שמרדכי ביקש מאסתר לומר למלך בשם עצמה - היא אמרה בשם מדכי כדי שיהיה נס ולא תִּיָּרָא חלילה כאומרת סתם על עבדי המלך.

"והיה באמרם כאמרם", כתוב באמרם וקוראים כאמרם, ב' ו-כ', יחד הם כ"ב, שאלו אותו למה אתה לא משתחוה, הרי לעשיו השתחוו 22 פעמים, שהם: 7 של יעקב, 11 השבטים (כי בנימין לא היה), 41 של האימהות, יחד 22. עליהם כתוב "באמרם" ועל מרדכי כתוב "באמרם", כאילו אמרו לו, אבל מרדכי לא הקשיב להם כלל.

המן היה גילגולו של הנחש הקדמוני, ולכן כמו שהנחש חיפש להעלות את אדם הראשון לשער ה-50 ע"י אכילה מעץ הדעת, כך המן רצה להעלות את מרדכי דרך התלייה על 50 אמה לרמז לו שהוא צריך להעלות לשער ה-50 והוא לא שייך כלל לעולם הזה, ולכן גם העץ "קוץ"

זכה בו כדי לרמז להמן אתה פוגע בקוץ של היו"ד - בקוצו של יו"ד.

"ובבואה לפני המלך אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה אשר חשב", מכאן עצה טובה להתגבר על מחשבות לא טובות בתפילה, להתפלל בתוך הסידור, ואז הריכוז יותר טוב.

אצל המן כתוב "וכל זה איננו שווה לי" על כך שמרדכי שהוא אדם בודד שלא משתחוה לו, ואצל אדם הראשון כתוב "מכל עץ הגן תאכל ומעץ הדעת - שהוא עץ אחד בודד - לא תאכל", ושניהם נכשלו, אדם הראשון באכילתו מהעץ, והמן שנפל ביד מרדכי, וכתוב בחז"ל שאמר הקב"ה לאדם הראשון לפני אכילתו, שביום שיאכל מעץ זה ימות, ולאחר שאכל אמר לו, המן יהיה כפרה במקומך.

"כי נפול תפול לפניו", אמרה זרש להמן, אתה לעומת מרדכי - כבר נפול - כבר נפלת, ומה שנשאר לך זה רק ליפול לפניו במעשה, ולכן תקדים אתה את הסליחה.

רמז להמן בפרשת קצירת העומר, "ונסכו יין רביעית ההין", "לדורותיכם בכל מושבותיכם", "שבע שבתות תמימות תהיינה", "ס"ת המן, והמן ניתלה ביום ט"ז ניסן א' לעומר. ורמז נוסף המתאים לפורים "וישבות המן ממחרת הפסח", שהמן שבת ואיננו יותר מלמחרת יו"ט פסח.

למה לפני הנפילה כתוב "וישלח ויבא את אוהביו", ואח"כ כתוב "ויאמרו לו חכמיו", אלא ליועצים היה נראה שהוא בעלייה, ולכן נתנו לו את כל הסיכויים, אבל כשראו את האמת נהיו אמיתיים... ויותר חכמים... ואז היו גלויים כלפיו... ודיברו איתו פתוח על המפלה הצפויה.

מהקריאה בפורים: "היש ה' בקרבינו אם אין", ואצל הנחש נאמר "הנחש השיאני", השיאני אם נחלקו לשנים - **היש אין**.

במגילה אין שם ה' אבל מוזכר ברמז יבוא המלך והמן היום, **יבוא** לשון הווה **המלך** סתם זה הקב"ה **והמן** כידוע מזרע עמלק, **היום** זה כל יום, שכל יום מגיעים הכוחות הטובים והפחות טובים ויש לכל אחד את התורה שהיא התבלין שהיא ניתנה לנו מהמלך ב"ה וב"ש. והיום זה זמן אור. וגם מצגת רואים טוב רק בחושך...

למה מרדכי חיכה 70 ימים מתליית המן עד לאיגרות השניות ב-כ"ג סיון, כי הגיע הזמן לשלם לגויים על כך שבמצרים בכו על יעקב אבינו 70 ימים שכתוב **"ויבכו אותו מצרים שבעים יום"** ולכן עכשיו המתינו בשמים 70 ימים שהגויים ירגישו קצת עליונים על עם ישראל ואח"כ יגיע העונש על הגויים אצל אחשורוש,

המן המשיך את הרעיון של הנחש, הנחש הטיל זוהמא החוה והמן הטיל זוהמא בעם ישראל בסעודת אחשורוש, 70 פסוקים מבראשית עד הקללה של הנחש, 70 פסוקים מאחר הדברים האלה עד לתלייתו, ותלו אותו על העץ של אדם הראשון, המן העץ, הנחש והמן פגמו בעיניים ואות ע' = 70.

אדם הראשון זה מרדכי, חוה זו אסתר, הנחש זה המן, המן העץ, **המ"ן** הוא משורש נחש, הנחש פיתה את חוה לסחוט מיץ מהענבים ולשתות [לשיטת הסובר שהעץ הדעת היה ענבים], וכעת אסתר שהיא חוה הזמינה את המן שהוא הנחש לשתות ענבים במשתה עם המלך והמלך ללא אחשורוש זה הקב"ה, וכך הענישה את המן שהוא הנחש, ולכן רק במשתה ביום השני שואל

אחשורוש "מי הוא ואי זה הוא" ואח"כ כתוב "והמן נופל על המטה אשר אסתר עליה", ולמה נופל, כי המלאך דחף אותו, ולמה דחף אותו כי הוא המן שהוא הנחש, והנחש בזמנו דחף את חוה שהיא אסתר לנגוע בעץ, וכאן היה ההחזר שהמלאך דחף את המן שהוא הנחש על אסתר שהיא חוה, ואז המלך שהוא הקב"ה העניש את המן שהוא הנחש, וכאן היה התיקון.

מספרים במגילה: 1 איש אחד עם אחד, 2 שני סריסי המלך, 3 וצומו עלי שלושת ימים, ויהי ביום השלישי, 4 בארבעה עשר [?], 5 חמשה עשר בו, חמשה ושבעים [?], 6 ששה חודשים, 7 ביום השביעי, שבעת סריסים, שבעה נערות, 8 מוזכר במגילה פעמיים ארבע, 9 אין, 10 עשרת אלפים ככר כסף, עשרת בני המן, 11 אין, 12 לחודש שנים עשר 13 14 15 בשלושה עשר בארבעה עשר ובחמשה עשר.

עד ראיה סיפר: שרבי אהרון מבעלז זי"ע היה מושיט לכל אחד מצאצאיו הקטנים [שהגיעו לחינוך] "משלוח מנות" באומרו: "לכו תקיימו מצוות משלוח מנות איש לרעהו", וכן היה האדמו"ר מזרז אותם לקיים בעצמם מצות "מתנות לאביונים".

ימי השנה יונקים ומקבלים כוחם מיום הכיפורים, אבל יום הכיפורים עצמו יונק ומקבל כוחו מיום הפורים שעבר.

"מגילת אסתר" - אכן שני מצבים נגלה ונסתר, הנסתרות ל-ה', והנגלות לנו. כך כתוב בפ' אתם ניצבים, אתם אותיות אמת, וכשהאמת שולטת אז הכל ניצב ויציב.

"לקים את כל תקף", תקף=שעיר, לרמז שכשם שאין שטן ביום הכיפורים כך אין שטן ביום הפורים. ויש

כפרה ביום הפורים "בין אדם למקום" כביום הכיפורים.

"פורים כפורים", יום הכיפורים כולו ל-ה', ויום הפורים כולו לכם. המחילה ביום הכפורים לנפש והמחילה ביום הפורים לגוף. סעודת יום הפורים מתחילה בעוד היום גדול ותפילת נעילה ביום הכפורים מתחילה בעוד היום גדול. ב"זאת" יבוא אהרון אל הקודש, זאת = צום קול ממון, ובפורים צום-צום תענית אסתר, קול-קריאת המגילה, ממון-מתנות לאביונים. מזל אדר דגים-ובערב יום כיפור אוכלים דגים. שנזכה למחילה סליחה כפרה נקיות ועין טובה.

"ומי יודע אם לעת כזאת הגעת למלכות", ומ"י ומרדכי [יהודי] יודע, ש-א"ם אסתר מלכה ו-לעת כזאת היגעת למלכות.

ובמלאות הימים האלה עשה המלך לכל העם הנמצאים בשושן הבירה למגדול ועד קטן משתה, ו במלאות כשימלאו ה' שנים ויהיה שנת ה-ו' לבריאת העולם, עשה המלך שהוא מלכו של עולם, לכל העם הנמצאים בשושן, ושושן זו ירושלים פורים דמוקפים נקראת גם שושן פורים, למגדול ועד קטן כי כולם יכירו בשם ה', משתה היא סעודת עורו של לותן.

גבריאֵל עשה לה זנב = ושתי.

ויאמר המלך [מלכו של עולם] הכסף נתון לך, כסף=עץ, ה"עץ" נתון לך ומוכן.

המ"ן הסר מעלי נגעך, הוציאה ממסגר נפשי, הצילה מחרב נפשי, זר"ש שבור זרוע רשע. ונזכה למחיית עמלק בשלימות.

ישועתי - שאגתי, ההפרש ביניהם הוא אילי אילי.

וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי על = שימשי מחק וגבריאֵל כתב.

ושכנתי בתוכם, במילה ושכנתי מרומזים, בית ראשון ושני, תי שנים, תכ שנים, כנ יחד ע - ע' שנות גלות פרס והאותיות כנ מפרידות בין האותיות ושתי.

היו צדיקים שהיו זעים ורועדים בזמן קריאת המילים "מדוע אתה עובר את מצות המלך", [וכאן המלך לבד].

"ויכתב בספר דברי הימים לפני המלך", "כל מעשיך בספר נכתבים", וכאן זה המלך לבד, וספר דברי הימים הוא של האדם עצמו, וכשמגיע הזמן מתקיים "וימצא כתוב". ושנזכה למלאותו בכתיבה המלאה בקורח רוח.

"וצא הילחם בעמלק", להילחם בסוגי העמלק, עמל"ק, עוד מעט - מחר - לא עכשיו - קשה לי. ותהיה חזק בעבודת ה'.

"ואתה על במותימו תדרוך", "המדריכינו על במות אויבינו", כמו אצל מרדכי שעלה על גבו של המן מזרע עמלק ושם קיים זאת.

בפרשה קוראים על "מחיית עמלק", כתוב בפרשה: "ואהרן וחור תמכו בידי מזה אחד ומזה אחד", אחד = 13, כמספר אותיות שמות האבות "אברהם יצחק יעקב", וכן מספר אותיות שמות האימהות "שרה רבקה רחל לאה", כלומר זכויות האבות והאימהות עמדו להם מזה אחד דהיינו האבות ומזה אחד דהיינו האימהות. אמר אחד מגדולי ישראל: "כשם שמדבר שקר תרחק" כך במחיית עמלק לדעת ולזכור שזה תמידי "לא תשכח". מחה תמחה - 7 אותיות, למחותו בשבעת ימי השבוע.

בפרשת "זכור" קוראים על "מחיית עמלק", (ובפורים קוראים על עמלק בסוף פרשת בשלח "ויבא עמלק"), עמלק הוא האויב הגדול ביותר של עם ישראל בכל הדורות, ולכן נאמר בפסוק "ויבא עמלק", ויבא אותיות אויב, עמלק = מר. ועוד: בפורים קוראים ב"עמלק" בסוף פרשת "בשלח", "והיה כאשר ירים משה ידו", למה ירים לשון עתיד, ולא "הרים" לשון עבר, אלא שלעולם ועד כאשר יתרומם קרנה של תורה נתגבר, ולכן לשון עתיד. ועוד: "כי יד על כס י-ה, ולמה לא כסא ו-הוי"ה מלא, כי אין השם שלם ואין הכסא שלם עד שימחה זרעו של עמלק, ולכן גם מאחלים ימלא ה' כל משאלותיך לטובה, כשיהיה השם הוי"ה מלא אז כל משאלותינו יה לטובה.

דוגמא אישית: בחז"ל "עמלק הגיע להילחם בעם ישראל, ולמרות שהוא נכוה אבל הוא קירר אותה בפני אחרים", "יתרו עזב הכל ובא להידבק בהקב"ה, והראה לעולם את ההיפך מעמלק", ללמדנו עד כמה מעשה לא טוב יכול להשפיע, ומידה טובה מרובה עד כמה מעשה טוב יכול להשפיע, וזה גם בחינוך כפי שאומרים "שהאדם מושפע מימה שהוא רואה - הרבה יותר מימה שמראים לו", שמיצד המראים - היו רוצים שרק את זה הוא ילמד, אבל הרואה לומד מכל מה שהוא רואה. וזה כמו מאמר חז"ל "שיחת ילד בשוק הוא מאביו או מאימו", ולכן צריך ליזכור שמה שנראה בהתנהגותינו בבית בדוגמא האישית זה מה שעובר בירושה ונחרט, וכשמפנימים את הצד הטוב בדיבור ובמעשה זה משפיע גם על המחשבה, כי ההמחשה משפיעה הרבה.

כתב ה"דברי יעקב": יש לנצל כל הזדמנות בפורים כדי להתפלל על בני חיי ומזוני, ועל כל שאר חיי האדם ואף

על קרוביו וחבריו, כי כעין יום הכיפורים - כך הוא יום הפורים, יום של עת רצון גדול מאד, וכל העולמות המה בשמחה וברצון, וכל מה שישאל - יתמלא מבוקשו".

הכנה לפורים: אם המן אמר "וכל זה אינני שווה לי",

מידה טובה מרובה להודות על מה שיש. ועוד: כולנו עמלים שעות על גבי שעות ומשקיעים כסף רב במשלוח מנות ססגוני ומושקע להורים, חברים ובני משפחה, אך עלינו לזכור כי עיקר תקנת מצות משלוח מנות הוא על מנת להרבות אהבה ואחוה בעם ישראל, לכן, המשכיל יכין משלוח מנות מושקע דוקא לחבר, שכן או בן משפחה שמסוכסך עמו, שזו עיקר המצוה, וכבר התבטא הרב יצחק זילברשטיין שליט"א כי משלוח

כזה יעשה רעש גדול בשמיים, יותר מאשר עשרות

המשלוחים שאנו שולחים לדודים ולחברים, וסיים

הרב שזוהי סגולה לשמירה לכל השנה. ועוד: כתב

ה"דברי יעקב": יש לנצל כל הזדמנות בפורים כדי

להתפלל על בני חיי ומזוני, ועל כל שאר חיי האדם ואף

על קרוביו וחבריו, כי כעין יום הכיפורים - כך הוא יום

הפורים, יום של עת רצון גדול מאד, וכל העולמות

המה בשמחה וברצון, וכל מה שישאל - יתמלא

מבוקשו".

"כי אם החרש תחרישי... רווח והצלה יעמוד ליהודים

ממקום אחר" - ד, יד. פעם אחת ישב רבי אברהם

מטריסק בסעודת פורים ופתאום נכנס לאווירת

דבקות והחל לדבר עם הקב"ה ולבקש ממנו שלא

ימתין עד שהדור יהיה זכאי אלא יביא את הגאולה

מיד. בתוך הדברים אמר בלשון המגילה: "אם החרש

תחרישי בעת הזאת" - אם חלילה לא תגאל את עם

ישראל עכשיו, אזי "רווח והצלה יעמוד ליהודים

ממקום אחר" - היהודים עלולים לחשוב שישועתם

תבוא ממקומות אחרים, זה יכול להיות מהנדס ויכול להיות עורך דין וכדו', אבל אז "את ובית אביך תאבדו" - התורה, שהיא מא' ועד תי' [א-ת], והתפילה שהיא ירושה לנו מאבותינו, ישתכחו חלילה. "ומי יודע אם לעת כזאת הגעת למלכות", סיים הצדיק, "הלוא אין מלך בלא עם!"

"וכראות המן את מרדכי בשער המלך ולא קם ולא זע ממנו וימלא המן על מרדכי חמה" - ה, ט. שמעתי בשם רבי נפתלי מראדין שפירש, שדרך העולם היא, כשאדם שונא לחבירו, והשונא עובר על ידו, הרי השונא עושה עליו רושם, והוא נבהל קצת ומרגיש שלא במנוחה כל כך, אבל מרדכי 'לא קם ולא זע ממנו', מפני שהמן היה בעיניו כלא כלום, ולא עשה עליו רושם כלל, וזו כוונת הכתוב: 'וכראות המן' וגו', שראה שמרדכי אינו מחשיבו לכלום, התמלא עליו חמה.
[שלמי תודה]

"כתבו על היהודים כטוב בעיניכם" - ח, ה. קשה איך שייך לכתוב אגרות שניות המבטלות אגרות הראשונות הרי כתוב 'כי כתב אשר נכתב ונחתם בטבעת המלך אין להשיב'. ויש לומר כי באגרות הראשונות כתב בלשון הזה 'להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים, ועכשיו מפרש שישלח את אותם אגרות אך יעשה 'פסיק' אחר תיבות 'את כל' לפני תיבת 'היהודים' ויוצא שכך פירושו... מי ישמיד את כל? היהודים! הם יעשו זאת, וזהו ועתה כתבו על 'היהודים' דהיינו את המילה יהודים כתבו כטוב בעיניכם לכאן או לכאן וישנה המשמעות. [אלשיך הק']

היו צדיקים שכל חודש אדר לא אמרו תחנון כי כתוב והחודש אשר נהפך להם ליום טוב וממילא כל החודש

כמו יו"ט, פור הוא גורל בפרסית, ולמה, כדי להשאיר זכר מהמן, [הרב לונשטיין בשם החת"ס]

המן אמר **ולמלך אין שְׁוָה להניחם**, ועם ישראל אומרים ולמלך אין-["אין" בשפת אידיש זה "1"] כלומר ולמלך אחד יחיד ומיוחד שְׁוָה להניחם כי הם אכן עם אחד ועם האחד שאותו הם מייחדים יתברך שמו

רמז: דבר בשם אמרו, ר"ת אבד שזה אב בית דין, ושלמה המלך במשפט הידוע חזר על דבריהם "זאת אומרת וזאת אומרת", וזה כמו דבר בשם אומרו שמביא גאולה לעולם, וזה גם מה שהיה במגילה שמכאן לומדים על הגאולה לומר דבר בשם אומרו **"ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי"**.

הרב **לסרי**: אותיות גאולה, אט-בת, ויש גם אל-בם, ולכן כתוב אסתר למלך בשם מרדכי ר"ת אל-בם, וגם בפתיחת ההיכל אחזי לעמך בבית מקדשך ר"ת אל-בם.

ומתוך צרה המציאם פדות ורְנָחָה, עת צרה ליעקב וממנה יְנַשֵּׁע, וממנה אותיות ומהמן.

וכל זה איננו שְׁוָה לי, איננו שוה לי ר"ת **אשל**, אכילה שתיה לינה/לויה[ללוות] המן חשש שהיות והוא עשיר והוא ידע שהוא יהודי הוא יצטרך להכניס אורחים ואז צריך להאכיל להשקות ללוות או לינה[שינה] ולכן אמר וכל זה איננו שוה לי, לא רוצה מצוות.

הגאון **מוילנא** זי"ע היה אומר הרוצה להתחזק בהשגחה פרטית ואמונה יקרא מגילת אסתר שבה רואים בסוף שכל המהלך 9 שנים היה מדויק להצלה.

